

excludit spem: sed solū certitudinē spei. **C**ū q̄ opposita sunt q̄ se int̄imūt: videt q̄ p̄sūptio magis opponat timori q̄ spei. **H**z h̄e q̄ duo inūicē opposita virtia h̄riā tur vni v̄tūtī. sicut tūniditas et audacia fortitudini. sed p̄catū p̄sūtiōis h̄riā p̄ctō d̄spatiōis: qd̄ direc̄te oppōit spei. q̄ videt q̄ etiā p̄sūptio direc̄ti spei opponat. **N** dicēdū q̄ sic Aug⁹ dīc i. 4. h̄ Julianu: oib⁹ v̄tutib⁹ nō solū sūt virtia maiestatē discretiōe h̄riā: sic prudentie temeritas: v̄ez et virtia quodāmō nō v̄tate s̄ q̄dā specie fallētē filia: sic prudētie astutia. **E**t h̄ etiā ph̄us dīc in 3° ethicoꝝ q̄ virt⁹ maioꝝ uenietiā videt habē cū uno oppositorum virtioꝝ q̄ cūz alio: sic r̄pantia cū infensi bilitate. et fortitudo cū audacia. **P**resūptio q̄ maiestatē opinione videt habē ad timorem p̄cipue fūlē: q̄ respicit penā et dei iusticia p̄ueniētem: cuꝝ p̄sūptio remissionē sperat. s̄ fm falsā silūtudinē maḡ h̄riā spei: ga im portat quādā inordinatā spem de deo. et ga directi⁹ aliq̄ opponunt q̄ sūt vni⁹ generi: q̄ q̄ sunt genere diuersorū: nam h̄riā sūt in eodē genere iō directi⁹ p̄sūptio opponit spei q̄ timori. v̄trūq̄. n. respicit idē obm̄ cui unītīf. s̄ spes ordinate: p̄sūptio iordinate. **A**d p̄ ḡ dicēdū q̄ sicut spes abusue d̄r de malo: proprie āt de bono. ita etiā p̄sūptio. et fm h̄uc modū inordinatio timor. p̄sūptio d̄r. **A**d secūdū dicēdū q̄ straria sūt q̄ maxie distat in eodē genē. **P**resūptio aut̄ et spes i portat motū eiusdē generi: q̄ pōt eē ul̄ ordi natū uel inordinat̄. et iō p̄sūptio directi⁹ h̄riā spei q̄ timori. nā spei h̄riā rōne p̄pe differētie: sicut iordinatū ordinato. timori aut̄ h̄riā rōne d̄rie sui generi. s. mot⁹ spei. **A**d tertium dicēdū q̄ p̄sūptio straria tur timori h̄riate generi. v̄tuti āt spei h̄riate d̄rie. ideo p̄sūptio totalē excludit timo rem. et fm gen⁹. spem aut̄ non excludit nisi rōne differētie excludēdo eius ordinatioꝝ

Ad quartum sic pro
cedit. **V**ides q̄ p̄sūptio nō causest ex inani gloria. **P**resūptio. n. māxie videt iūtī dīne mīe. mīa aut̄ respicit miseriā q̄ opponit glo rie. q̄ p̄sūptio nō exiit ex iāni gloria. **P**. **P**resūptio opponit despationi. sed despatio oni ex tristitia ut dcīn ē. cū ā oppositorū op posite sūt cē: videt q̄ oriat ex delectatio ne. et ita videt q̄ oriat ex v̄tūtī carnalib⁹. q̄

delectatiōes sūt v̄hemētiores. **P**. **V**itiū p̄sumptiōis cōsistit i b̄ q̄ aliq̄ tēdit i alio q̄ bonū qd̄ nō ē possiblē q̄ possiblē. sed q̄ aliq̄ estimet possiblē qd̄ ē ipossiblē: p̄ueit ex ignorantia. q̄ p̄sumptio n̄ agis prouenit ex iāntia q̄ ex iāni gloria. **H**z h̄ ē qd̄ Greg⁹ dīc 3° moral. q̄ p̄sumptio nouitatū ē filia iānis glie. **R** dīc īdū q̄ sic s̄ dcīn ē duplex ē p̄sūptio. Una qd̄ q̄ iūtī p̄pe v̄tu ti attēptas. Saligd ut sibi possiblē: qd̄ p̄pā virtutem excedit. et talis p̄sumptio mal feste ex inani gloria procedit. **E**x hoc enīz q̄ aliq̄ multū desiderat gloriaz: sequitur q̄ attēdet ad gliaꝝ quād. sup v̄ires suas. et bu iūsmōi p̄cipue sūt nouia q̄ maiore admira tionē habet. **E**t iō signat̄ Greg⁹ p̄sūptionez nouitatū posuit filiaz iānis glorie. **A**lia vō ē p̄sūptio q̄ iūtī inordinate dīne mīe ul̄ potētie p̄ quā spat̄ se obtinē gloria sine me ritis uel veniā sine p̄nīa. et talis p̄sūptio vide tur orī directe ex supbia: ac si iōe tanti se estimet: ga etiā eū peccatē de⁹ non puniat uela glia excludit. **E**t p̄ b̄ p̄sūptio ad oba.

Einde consi
O verādū ē d̄ p̄cepti p̄tinētib⁹ ad spem et timorem. **E**t cir ca hoc q̄untur duo. primo d̄ p̄cepti p̄tinētib⁹ ad spem 2° de p̄cepti p̄tinētibus ad timorem.

Ad primū sic proce
dis. **V**ides q̄ nullū p̄ceptū sit dādū p̄tinens ad virtutē spei. **D**ō enī sufficiēt pōt fieri p̄ vñū: nō oportet q̄ saligd aliud iducat. s̄ ad p̄dū bonū: sufficiēt hō iducit ex ipsa nāli inclinatiōe. q̄ nō oportet q̄ ad b̄ iduca tur hō p̄legis p̄ceptū. **P**. **C**ū p̄cepta dent̄ de actib⁹ v̄tutū: p̄ncipalia p̄cepta etiā obēt dari de actib⁹ p̄ncipaliū v̄tutū. s̄ int̄ oēs v̄tutes p̄ncipialores sūt tres virtutes theolo gice. s. spes fide s̄ et caritas. cū ḡ p̄ncipalia l̄gis p̄cā sint p̄cepta decalog: ad que oīa alia rediūcunt ut s̄ hitū ē. videtur q̄ si d̄ spe daretur aliqd̄ p̄ceptū q̄ deberet int̄ p̄cepta decalogi cōtineri: nō āt ibi cōtinetur. q̄ v̄r q̄ nullū p̄cep̄ū in lege de beat dari de actu spei. **P**. **E**iusdē rōnis ē precipe actuū v̄tutū et prohibē actuū v̄tutū opposiri. s̄ nō iūnitur aliqd̄ p̄ceptū datum p̄ qd̄ p̄hibeat̄ desp atio q̄ ē opposita spei. q̄ videtur q̄ nec d̄ spe

Quemadmodum et aliquid preceptum dari. **S**ed hoc est quod Augustinus dicit super illud Iohannes. hoc est preceptum meum ut diligatis iustitiam. De fide nobis quod multa materia data sicut: quod multa de spe. quod de spe venient aliqua accepta dari. **P**ropter dicendum quod preceptorum quod in sacra scriptura inveniuntur: quedam sunt de substantia legis. quedam vero sunt preambula ad legem. Preambula quodcumque sunt ad legem illa quibus non extitit lex locum habere non potest. huiusmodi autem sunt precepta de actu fidei. et de actu spei: quod per actum fidei mens hominis inclinatur: ut recognoscatur auctoritate legis talis cui se subdere debet. per spez vero premum homo inducitur ad obseruantiam preceptorum nostrorum. Precepta vero de substa legis sunt quod homo iuste subiecto: et ad obediendum parato ponuntur per necessitatem ad rectitudinem vite. et ideo huiusmodi precepta statim in ipsa legislatione. ponuntur per modum preceptorum. Spei vero et fidei precepta non erant ponendae per modum preceptorum: quod nisi homo iuste crederet et speraret: frustra ei lex ponneretur. sicut acceptum fidei. ponendum fuit per modum denunciatiois et commemorationis: ut scilicet dicitur: ita etiam preceptum spei in prima legislatione promulgatum fuit per modum promissionis: quod non obediens in primis promittit: ex his ipsis sententia in spiritum unde oia promissa quod in lege continetur sunt spei exercitativa. sed quod a lege iam posita pertinet ad sapientes viros: ut non solum inducat homines ad obseruantiam preceptorum: sed etiam multo magis ad conservandum legum fundamentum. ideo per primam legislationem in sacra scriptura multipliciter inducuntur homines ad sperandum: etiam per modum amonitionis vel precepti. et non solum per modum promissionis sicut in lege: sed etiam per prophetas. Operate ideo oes congregatiōes populi. et in multis alijs scripturis locis. **A**d primum ergo dicendum. quod natura sufficiens inclinat ad sperandum bonum nature humane propositum: sed ad spādū supernāle bonum operatur homines: inducitur auctoritate legis domini: partim quodcumque promissum prius auctoritate admonitionibus vel preceptis. et tamen ad ea etiam ad quantum nālis ratio inclinat sicut sicut actus virtutum moralium necessarius fuit accepta legis diuine dari. propter maiorem suritatem. et preceptum: quod nālis ratione hominis obtenebra ta erat per concupiscērias peccati. **A**d secundum dicendum quod precepta legis decalogi pertinent ad primam legislationem: et inter precepta decalogi non fuit dandum preceptum aliquod de spe sed sufficit per alijs promissiones positas inducere ad speciem: ut per prophetam et quartum preceptum. **A**d tertium dicendum quod in illis ad quos obseruantiam homo tenet

ex rōne debiti: sufficit pceptū affirmatiu^s
dari de eo qđ faciendū ē: in gbus prohibiti
ones eoz que sūt vitāda itelligūt: sicut daf
pceptū de honoratiōe parētu: non at̄ phi
betur q̄ parentes dehonorat̄ niñ p̄ B̄ q̄ de
honorat̄ib̄ pena adhibet̄ i lege. et q̄a obitū
ē ad hūanā salutē ut speret hō d̄ deo fuit ad
hō inducēdus aliq̄ pdictoz modoz quas
affirmatiue: in q̄ itelligēt̄ phibitio oppositi.

Ad secundūz sic pro

cedit. **V**ide q̄ de timore nō fuerit dandū aliqđ p̄ceptū i lege. **T**imor, n. dei ē d̄ his q̄ sūt p̄ambula ad legē: cu sit initii sapie. s̄z ea que sūt p̄ambula ad legē nō cadūt sub p̄ceptis legi. ḡ de timore nō ē dandū aliqđ p̄ceptū legis. **P**osita causa ponit esse et⁹. sed amor ē causa timorū. ois. n. timor ex aliqđ amore p̄cedit: ut dīc Aug⁹ illo 83. q. ḡ posito p̄cepto de amore: sup̄flui fūisset p̄cipie timorē. **P**. Timori aliqđ mō opponit p̄sūptio. s̄z nulla p̄hibitio inuenit in lege de p̄sūptio data. ḡ vide q̄ nec d̄ timore aliqđ p̄ceptū dari debuerit. **S**ed ē qđ dicit Deut⁹ x. Et nūc isrl̄ qđ dñs deus tuus petit a te nisi ut timeas dñm deū tuū. sed illō a nobis regrit qđ nobis p̄cepit obseruādū. ḡ sub p̄cepto cadit q̄ aligs timeat deū. **B**o di- cendū q̄ duplex ē timorū. s. seruīlis t̄ filialis. **S**icut at̄ aligs iducit ab obseruātiā p̄cepto rū legis p̄ spei p̄mīoꝝ: ita etiā iducit ad legis obseruantiam p̄ timore p̄earū q̄ ē timor seruīl̄. Et sicut p̄z fm̄ p̄dicta: in ipsa legiſta- tione nō fuit p̄ceptū dandū de actu spei: s̄z ad h̄ fuerūt hoīes iducēdi p̄ p̄missa: ita nec de timore q̄ respic̄it pena fuit p̄ceptū dādū p̄ p̄cepti modū: s̄z ad h̄ fuerūt hoīes inducēdi p̄ cōminationē penarū: qđ fuit factū t̄ in ip̄is p̄ceptis decalogi. t̄ postmodū sequēt̄ ī scdarys legi p̄cepti. **H**ec sicut sapiētes t̄ p̄phete īt̄ēdētes hoīes stabilire i obserua- tia legis: documēta tradiderūt de spe per modū āmonitionis uel p̄cepti: ita etiā t̄ de timore. s̄z timor filial̄ ḡ reuerētiā exhib̄t deo ē quasi qđd. gen⁹ ad dilectionēz deī t̄ p̄nci- piū qđdā oīum eoz q̄ in dei obseruat̄ reue- rentia. t̄ ideo de timore filiali dānt p̄cepta i lege: sicut t̄ de dilectionē: qā vtrīḡ ē p̄reambulū ad exteriores act⁹ q̄ p̄cipint in lege: ad q̄s p̄tinēt p̄cepta decalogi. t̄ ideo i auctori- tate legis inducta req̄uit ab hoīe timorū. t̄ ut

ambulet in via dei coledo ipsius. et ut diligit ipsu. **A**d primū. q̄ dicēdū q̄ timor filialis est quidā p̄eabulū ad legē: non sicut extrinsecus aliquid sed sicut p̄ncipiū legis: sicut etiaz dīlectio et ideo de vtrōq; dant p̄cepta que sunt quasi quedā p̄ncipia cōia totū legis. **A**d secūdū dicēdū q̄ ex amore seguntur timor filialis: sicut etiaz et alia bona opa que ex caritate sunt. et ideo sicut p̄p̄ceptū caritatē dant p̄cepta de aliis actib⁹ v̄tutuz: ita etiam simul dant p̄cepta de timore et amore caritatis: sic etiā ī sc̄iēt̄ȳ demōstratiūs nō sufficit ponē p̄ncipia prima: nisi etiā ponāt cōclusiones que ex his sequunt uel p̄xie ul̄ remote. **A**d tertiu dicēdū q̄ īnductio ad timorez sufficit ad excludendū p̄s̄p̄tionē: sicut etiā īnductio ad spem sufficit ad excludendum despatiōnē ut dictū est.

Onsequēter considerādū ē d̄ caritate. Et p̄ de ipsa caritate. 2° d̄ dono sapie ei corrīdere. Circa pri mū considerāda sunt q̄nq;. p̄ d̄ ipsa caritate. 2° de obo caritatē. 3° d̄ actib⁹ ei⁹. 4° de virtūs opposit⁹. 5° de p̄cept⁹ ad h̄ p̄tinētibus. Circa primū ē duplex consideratio. Prima qdem de ipsa caritate fīm se. Se cūda de caritate p̄spatiōez ad subim. Circa p̄num querūt octo. p̄ vtrz caritas sit amici tia. 2° vtrz sit aliqd̄ creatū ī aīa. 3° vtrz sit v̄t⁹. 4° vtrum sit virtus specialis. 5° vtrum sit vna virtus. 6° vtrum sit maxia virtutū. 7° vtrū sine ea possit eē aliq̄ vera v̄tus. 8° vtruz sit forma virtutum.

Ad primū sic procedit. Quidē q̄ caritas nō sit amicitia. Nihil n. ē ita p̄priū amicitie sicut cōuiuere amico ut dīc p̄bus in 7° ethicop. s̄ caritas est hoīs ad deū et ad angelos: q̄ nō ē cū hoīb⁹ cōuer satio: ut dīc Daniel. 2°. q̄ caritas non est amicitia. **P**. Amicitia nō ē sine reamatiōe: ut dīc in 8° ethicop. s̄ caritas habet etiā ad ūmicos fīm illud Math. 5°. Diligite ūmicos v̄ros. q̄ caritas nō ē amicitia. **P**. Amicitie tres sunt spēs fīm p̄lin in 8° ethicop. s̄. amicitia delectabilis v̄tilis et honesti. s̄ caritas nō ē amicitia v̄tilis aut delectabilis. **D**ic. n. Jero⁹ ī ep̄la ad Paulinū que ponit ī p̄ncipio biblie. Illa est vera necessitudo et xpi glutino copulata

quā nō utilitas rei familiaris: nō p̄stia tñ corporz nō subdola et palpā adulatio: s̄ de i timor et diuinaz scripturaz studia cōciliant s̄lit̄ etiā nō ē amicitia honesti: ga caritate diligim⁹ etiā pctōres amicitia vero honesti nō ē nisi ad v̄tuos: ut dīc in 8° ethicop. q̄ caritas nō ē amicitia. **S**z h̄ ē qd̄ Job. 15° dicit. Iaz nō dicā vos fuos: s̄ amicos meos. s̄ h̄ nō dicebas eis nisi rōne caritatis. q̄ caritas ē amicitia. **R**° dō q̄ fm p̄m in 8° ethicop. nō glibet amor h̄ rōne amicitie s̄ amor q̄ ē cū beniuolētia qñ. s. sic amam⁹ aliquē: ut ei bonū velim⁹. si aut reb⁹ amat̄ n̄ bonū velimus: s̄ ip̄m eoz bonū nob̄ velim⁹ sicut dicimus amare vīnū aut equū: aut ali qd̄ huiusmōi: nō ē amor amicitie s̄ cuiusdā cōcupiscētē. **I** dicidū. n. ē diceb̄ et aliq̄ ha beat amicitia ad vīnū uel ad equū. **S**z nec beniuolētia sufficit ad rōez amicitie: s̄ rōrit̄ quedā mutua amicitia: ga amicus est amico amic⁹. **T**alis aut̄ mutua beniuolētia fūdat sup aliquā coicatiōez. **C**ū q̄ sit aliqua coicatio hoīs ad deū fm q̄ nob̄ suā bītitudinē cīcat: sup hāc coicationē oport̄ aliquā amici tia fūdat̄. **H**ea qua qdem coicatiōe dī. i. ad Cor. p̄. Fidelis de⁹ p̄ quē vocati estis ī socie tate filij ei⁹. Amor at sup hāc coicationem fūdat̄: ē caritas. **V**n̄ maiestū ē q̄ caritas amicitia qd̄ ē hoīs ad deū. **A**d p̄num q̄ dō q̄ duplex ē hoīs vita. **U**na qd̄ exteri or fīm nām sensibilē et corpālē. et fm hāc vitā nō ē nob̄ coicatio ul̄ cōuersatio cū deo et angelis. Alia aut̄ est vita hoīs spūalis fīm mēte. et fm hāc vitā ē nob̄ cōuersatio et cū deo et angelis: in p̄senti qd̄ statu ip̄fecte. **V**n̄ dīc Phil. 3°. Nostra cōuersatio ī cel ē. s̄ ista cōuersatio pficit in patria: qñ serui eius seruiēt deo. et videbūt faciēt ei⁹: ut dīc Apoc vlt. et id hic ē caritas ip̄fecta: s̄ pficitur ī patria. **A**d secūdū dicēdū q̄ amicitia se extendit ad aliquē duplicitē. **U**no⁹ respectu s̄i ip̄ius. et sic amicitia nūq̄ ē nisi ad amicuz. **A**lio⁹ se extēdit ad aliquē respectu alteri⁹ p̄sonē. sicut si aliq̄ h̄ amicitia ad aliquē ho minē rōne cui⁹ diligēt oēs ad illū hoīez pri nētes: siue filios siue seruos: siue q̄lietūq̄ ei attinētes. et tāta pōt eē dilectio amici q̄ p̄p̄ amici amēt̄ hi q̄ ad ip̄m p̄tinēt: etiā si nos offedāt ul̄ odiāt. et h̄ mō amicitia cari tatis se extēdit etiā ad ūmicos q̄s diligimus ex caritate ī ordine ad deū ad quē p̄ncipaliſ